

АДВОКАТ

САДОВСЬКИЙ

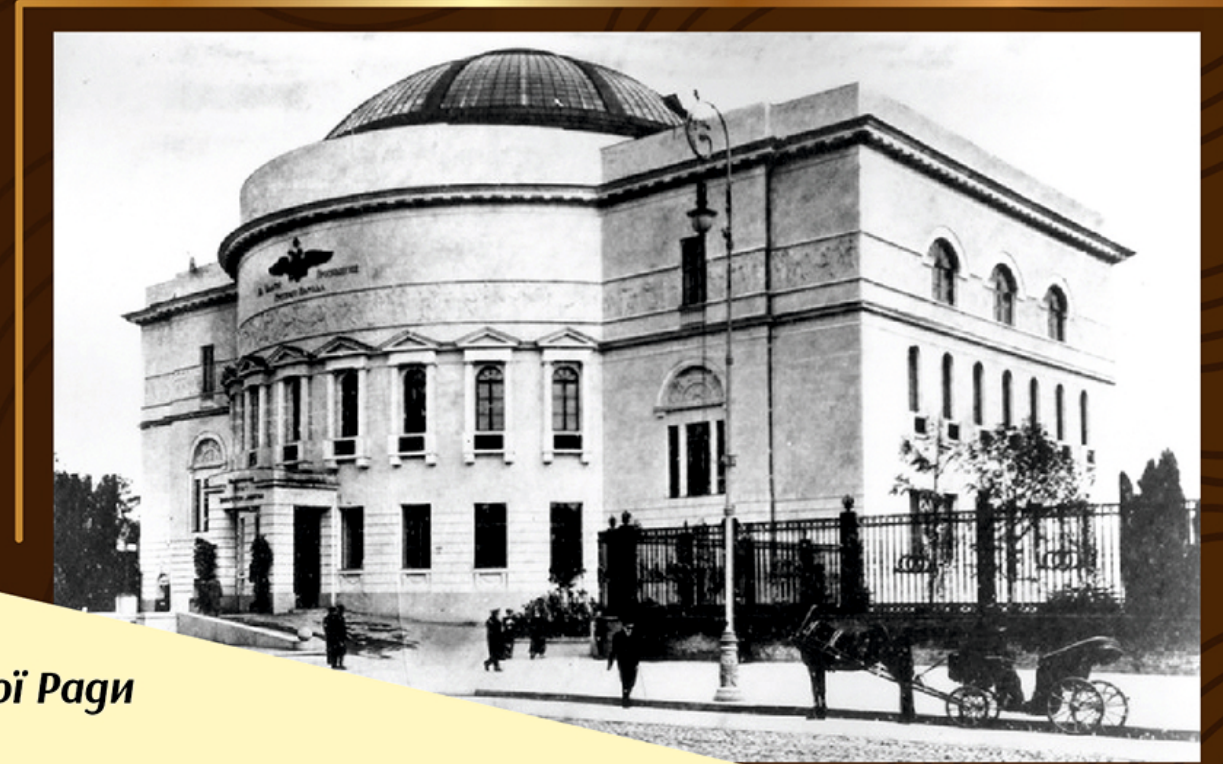
ВАЛЕНТИН

ВАСИЛЬОВИЧ

1886 – 1947

видатний український державний і громадський діяч
перший міністр судових справ Української Народної Республіки

міністр праці Української Народної Республіки
економіст, учений-географ і демограф

Будинок
Української Центральної Ради
у Києві

Острозька гімназія

Валентин Васильович Садовський народився у 1886 році у с. Пліщин Заславського повіту Волинської губернії у родині священника. Навчався в Острозькій гімназії. Юридичну освіту здобув у Київському університеті, який закінчив у 1909 році. Продовжив навчання на економічному факультеті Петербурзького університету. У цей час В.Садовський був активним у створенні українських студентських громад, входив до складу їх керівних органів. Дописував у часопис «Український студент». Виїздив до Галичини за українською літературою і соціал-демократичними виданнями, вступив до Української соціал-демократичної партії.

У 1913 році після закінчення університету Валентин Садовський працював товаришем призначеного повіреного. У 1915 році переїхав до Києва та зайнявся адвокатською практикою.

У березні 1917 року після утворення Української Центральної Ради (УЦР) адвокат розпочав активну громадську та політичну діяльність у Києві. Володимир Садовський був серед членів-засновників УЦР. 13 березня 1917 року адвоката було запрошено до Центральної Ради для складання відозв та рекомендовано представником Звенигородського повіту у Київському губернському комітеті Ради об'єднаних громадських організацій.

На Всеукраїнському національному конгресі В.Садовський виголосив доповідь «Про територію автономної України».

Членом Центральної Ради Валентин Садовський став від Української соціал-демократичної партії і на Перших загальних зборах УЦР був обраний до складу Комітету Центральної Ради та готував Статут УЦР. Адвокат увійшов до складу Малої Ради УЦР. На Третіх загальних зборах Центральної Ради у травні 1917 року виступав із обґрунтуваннями її економічної політики.

У першому складі Генерального Секретаріату В.Садовський обійняв посаду генерального секретаря судових справ (червень – липень 1917 р.). За відсутності голови Генерального Секретаріату виконував його обов'язки.

У вересні 1917 року на З'їзді поневолених народів Росії, що відбувся у Києві, Валентин Садовський виступив з рефератом. Як член Малої Ради брав участь у голосуванні IV Універсалу, обговоренні Берестейського мирного договору, входив до економічної парламентської комісії, яка вивчала економічний аспект договору.

Перший склад Генерального секретаріату Української Центральної Ради.
Сидять: С. Петлюра, С. Єфремов, В. Винниченко, Х. Барановський, І. Стещенко;
стоять: Б. Мартос, Н. Стасюк, П. Христюк. В овалі – В. Садовський.

Після приходу до влади гетьмана Павла Скоропадського В.Садовський увійшов до української делегації на переговорах з більшовицькою Росією. Викладав на курсах українознавства та позашкільної освіти. Входив до складу опозиційного «Українського національного союзу».

У добу Директорії УНР був призначений міністром праці. Працював на цій посаді у кількох урядах протягом 1920 – 1922 рр.

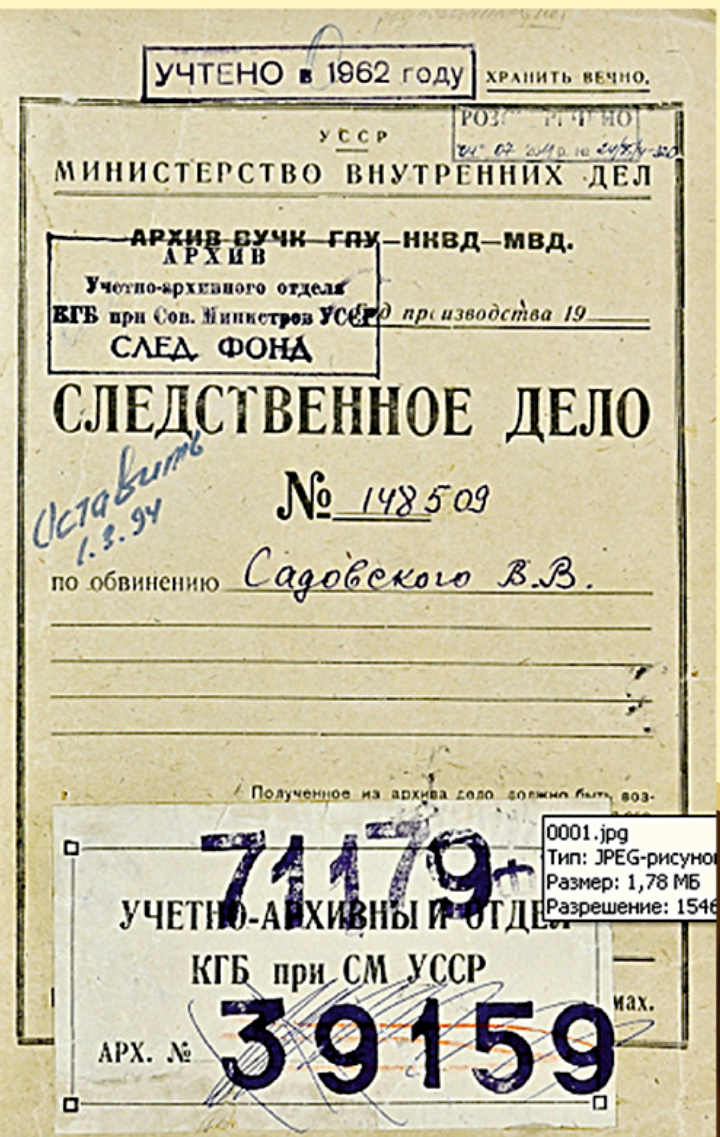
У листопаді 1920 року В. Садовський разом з урядом Директорії емігрував до Польщі. Очолив кафедру економічних наук в Українському науковому інституті у Варшаві. Згодом переїхав до Чехословаччини та викладав в Українській господарській академії у Подєбрадах. Учений активно поєднував викладацьку роботу з громадською діяльністю – був членом «Товариства українських економістів», «Українського історико-філологічного товариства».

У травні 1945 року у Празі Валентин Садовський був заарештований радянською військовою контррозвідкою та вивезений до СРСР. Колишнього міністра Української Народної Республіки звинуватили у виданні антирадянських творів і допомозі міжнародній буржуазії. На засіданні Військового трибуналу 30 березня 1946 року був винесений вирок: «Садовського В.В. за сукупністю здійснених ним злочинів... позбавити волі терміном на 10 років». 24 листопада 1947 року Валентин Васильович Садовський загинув у Лук'янівській в'язниці у Києві.

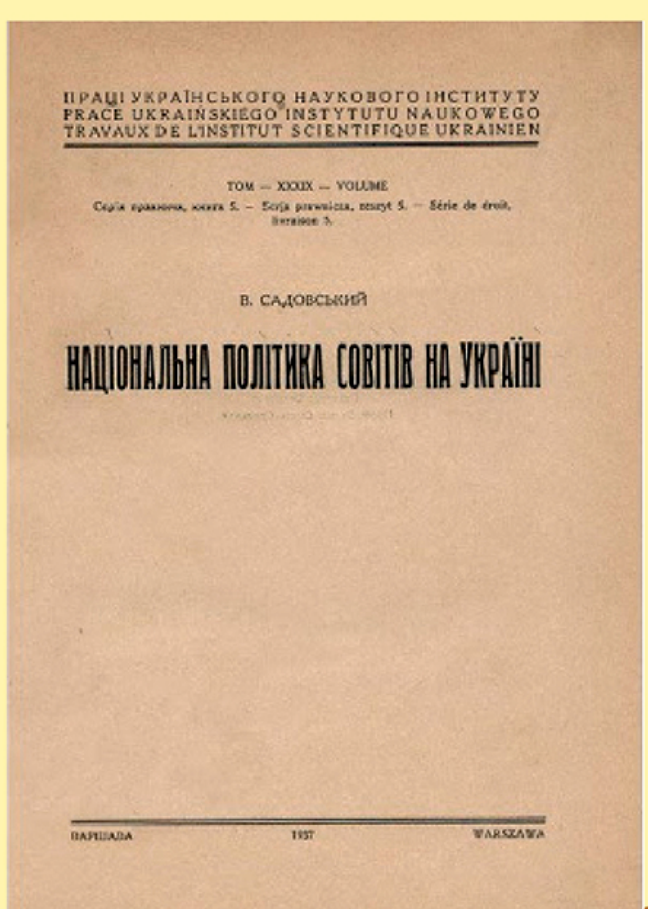
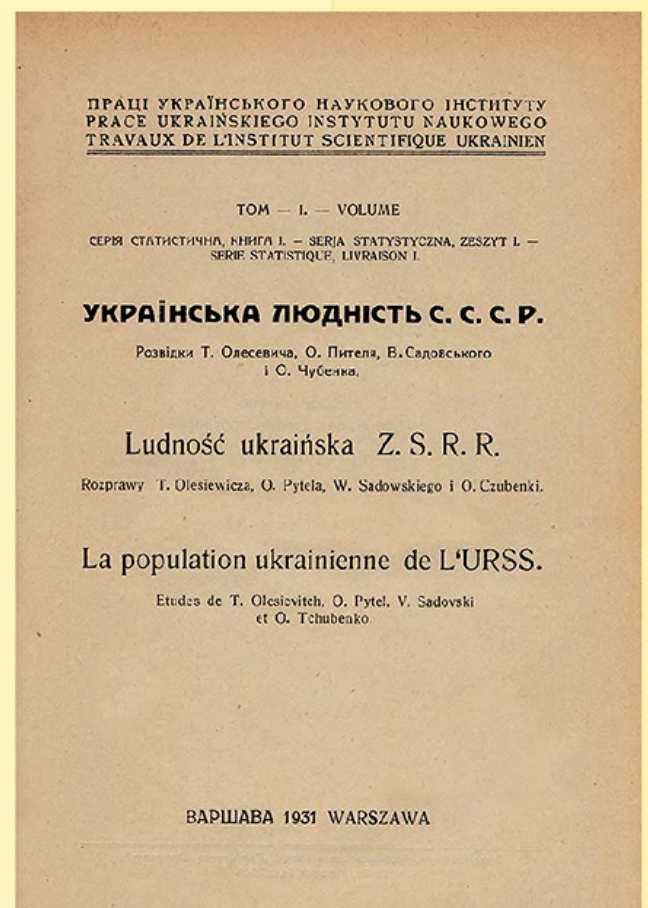
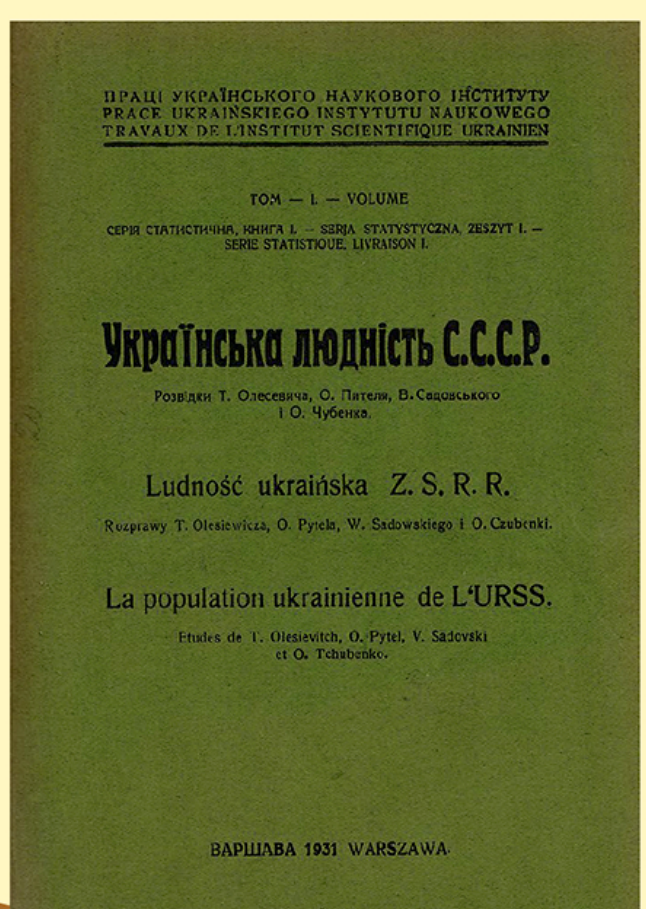
Валентин Садовський – автор численних наукових праць з економіки, економічної географії, демографії, національної політики. Найбільш вагомими серед них є: «Нарис економічної географії України» (1920), «Проблеми індустріалізації у народному господарстві» (1929), «Районізація України» (1931), «Праця в УРСР» (1932), «З підсумків колонізаційної політики в СРСР» (1936).

Учений був одним з визначних вітчизняних демографів і зробив вагомий внесок у демографію і демогеографію України. Найвідоміші праці у цій галузі: «Людність західноукраїнських земель по польському перепису 30 вересня 1921 року», «Українці поза межами УССР на основі перепису 1926 року».

Валентин Садовський обирався дійсним членом Наукового товариства імені Т.Шевченка та Українського наукового інституту у Варшаві.

Сліпця справа Валентина Садовського
у Галузевому архіві СБУ

Наукові праці
В.Садовського

Фото з анкети
арештованого
В.Садовського

Національна асоціація адвокатів України ♦ Центр досліджень адвокатури і права
Рада адвокатів міста Києва